

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 34

SOUTH BOSTON, MASS., 1965 RUGPIŪCIO - AUGUST 25

61-MIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

Konsulinė sutartis gali būti nepatvirtinta

Senato užsienio reikalų komitetas sutarčiai pritarė, bet vyriausybė nėra tikra, ar senatas ją patvirtins, todėl ji neberaginsianti senato tą sutartį svarstyti ir lauksianti patogesnio laiko.

Aną kartą rašėme, kad senato užsienio reikalų komitetas pritarė JAV ir Sovietų Sąjungos konsularinei sutarčiai, bet ją dar turi patvirtinti senato visumos posėdis, dviem trečdaliais balsų.

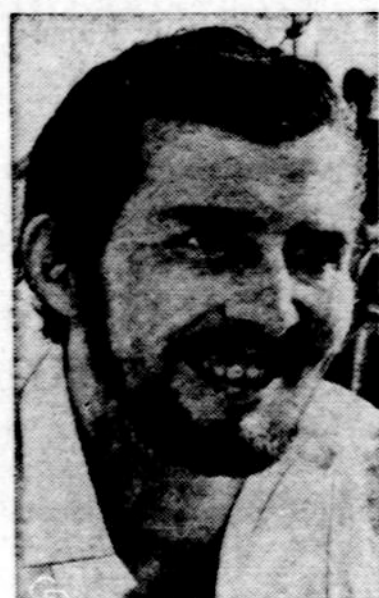
JAV ir Sovietų S-gos vyriausybės kelerius metus tarėsi dėl tos sutarties. Pagaliau pernai birželio 1 d. jos susitarė ir sutartį pasirašė. Susitarta dėl principo konsulatų steigti, bet kiek ir kuriuose miestuose jie bus steigiami, tektų dar atskirai susitarti.

1964 m. birželio 12 d. prezidentas Johnsonas pasiuntė sutartį senatui ir paprašė ją greitai ir palankiai apsvarstyti.

Per liepos mėnesį užsienio reikalų komisija įvykdė visus apklausinėjimus. Liepos 30 d. liudijo valstybės departamento sekretorius D. Rusk, kuris paprašė sutartį patvirtinti, nes, esą, ji padėtų pagerinti santykius, sumažintų trynimą tarp abiejų valstybių.

Rugpiūčio 3 d. komitetas sutartį patvirtino. Tame posėdyje prieš ją tepasiskė vienas komiteto narys, bet vėliau prie jo prisidėjo dar keturi. Tuo būdu iš 18 komiteto narių prieš tą sutartį yra penki.

Kaip minėta, sutartis turi būti patvirtinta dviem trečdaliais balsų, taigi komiteto nusistatymas rodo, kad nėra garantijos senato posėdį tiek balsų surinkti. Todėl vyriausybė ir nusprendusi nebespirti senato šiuo metu tą sutartį svarstyti, ji palauksianti patogesnio momento, juo labiau, kad ir Sovietų Sąjunga nerodo noro pagerinti abiejų valstybių santykius.

John Riding, 25 m. anglas, 12 metų laivelio išplaukęs iš Plymouth (Anglijoje) ir atplaukęs į New Portą, R. I.

Čia verta priminti, kad tuo reikalu Amerikos Lietuvos Taryba aktingai veikė. Ji, be kita ko, atitinkamą memorandumą išsiuntinėjo visiems senatoriams. Jame išdėstė, kodėl sutartis neturėtų būti patvirtinta. Kiek tas memorandumas galėjo paveikti senatorius, kas čia gali tiksliai pasakyti, bet ne vienas senatorius pranešė valstybės departamentui, kad jis ruošiasi balsuoti prieš tą sutartį. Jie nurodė, kad FBI direktoriaus Hooverio pranešimą, kad konsulatai būtų nauji sovietų šnipinėjo mo lizdai, juos įsteigus padidėtų sovietų šnipų skaičius ir tuo būdu būtų dar labiau apsunkintas FBI valdininkų darbas.

Nuteisė 17 nacių budelių

Frankfurte baigėsi 20 mėnesių užsitęsusi byla, kurioje buvo teisiamas 20 buvusių Auschwitzo koncentracijos stovyklos administracijos narių. Visi jie buvo kaltinami žmonių naikinimu minėtoje stovykloje. Iš jų trys išteisinti, 17 nuteista kalėti nuo 3 su puse iki 14 metų ir 6 iki gyvos galvos. (Mirties bausmė Vakarų Vokietijoje panaikinta).

Vienas iš nuteistųjų kalėti iki gyvos galvos, Boger, buvęs Hitlerio rudmarškinių seržantas, buvo vadinamas Auschwitzo velniu. Jis buvo kaltinamas žvėriškiausiu būdu kankinęs kalinius, net nacių taisyklės peržengdamas, nes jis ypač nekętęs lenkų.

Šitoje stovykloje buvo nužudyta daugybė žydų, rusų, lenkų ir kitų tautų žmonių.

Prezidentas smerkia Los Angeles riaušes

Prez. Johnsonas praeitą penktadienį pasmerkė Los Angeles riaušinius. Jis sakė, kad "riaušininkas su Molotovo kokteiliu rankose tėra toks pat kovotojas dėl civilinių teisių, kaip ir Klux Klano narys su paklode ant nugaros ir kauke ant veido. Jie daugiau ar mažiau yra tie, kuriuos įstatymas laiko įstatymų laužytojais, konstitucinių teisių ir laisvių griovėjais, kurie galų gale suardys ir Amerikos laisvę."

Tautinės gvardijos kariai, pasiruošę šauti, vaikė to jau nurimusiomis Los Angeles gatvėmis, kur buvo didžiausios negrų riaušės.

Rami demonstracija Prancūzijoje mirė N. Zverevs

Springfielde, Mass., buvo nedidelės negrų riaušės. Praeitą penktadienį jie rengėsi demonstruoti. Gubernatorius, norėdamas išvengti visokių netikėtumų, buvo susitaręs su negrų vadais šiuo metu demonstracijos nerengti, bet antroji pusė susitarimo neįsteigė ir sekmdienį demonstraciją surengė.

I kojas buvo pastatyta visa vietos policija ir iškviesta 1,000 nacionalinės gvardijos karių, kurie saugojo, kad neįvyktų susidūrimų.

860 demonstrantų ramiai nužygiavo mieste porą mylių prie miesto valdybos, kur kalbėtojai savo kalbose kaltino majorą ir policijos vadą dėl jų žiauraus elgesio su negrais.

Gubernatorius buvo pasirūpinęs, kad tą dieną nebūtų ten pardavinėjami svaiginamieji gėrimai.

Alkanų maistas Indijoje

Jau rašėme, kad Indijoje siaučia badas, kad ryžių ir kvietinių miltų ir taip mažą davinį dar labiau sumažino.

Alkana žmonių minia Kolhapur mieste pradėjo plėsti valdžios grūdų sandėlius. Panašių reiškinį buvo ir kituose miestuose bei vietovėse.

Indijoje ir šiame dėl sausros numatomas blogas derlius. Yra provincijų, kur auginama daug kviečių ir derlius geras, bet vietos valdžia nenori tuo derlium dalintis su kitomis badaujančiomis provincijomis. Jos geriau grūdus laiko sandėliuose ir vėliau parduoda spekuliacinėmis kainomis. Centrinei valdžiai sunku su tuo kovoti.

Nušautas klierikas ir sužeistas kunigas

Hayneville, Ala., praeitą penktadienį nušautas episkopas klierikas Jonatan M. Daniels iš Keene, N. H., ir sunkiai sužeistas Romos katalikų kunigas Richard Morrisroe iš Chicago, kai jieėjo gatve su keliais negrais.

Juodu buvo ką tik išleisti iš kalėjimo, kur savaitę sėdėjo už veikimą civilinių teisių srityje.

Suimtas šerifo padėjėjas Tom Coleman, kuris kaltinamas įvykdęs tą žmogžudystę.

30 metų uždarytas tamsiam kambary

Italijoje du broliai Lecce, norėdami paveldėti savo trečiojo brolio turtą, užrakino jį tamsiam kambaryje ir ten išlaikė 30 metų, kol visai netikėtai policija tai suėkė. Jis buvo rastas gulintis ant šiaudinio matracio, skarmalutas, nesikutęs, apsuptas per mėnesius susirinkusių visokių nešvarumų.

To kankinio brolių suimti, o jis paleistas į laisvę. Dabar jį yra 56 metų amžiaus.

Trečias sudarė Graikijos valdžią

Novos ir Stephanopoulos nepavykus sudaryti parlamentui priimtinos vyriausybės, karalius pavadė ją sudaryti socialistui Elias Tsirimokos. Jis vyriausybę sudarė, bet ar ji gaus parlamento patikėjimą, rašant šiuos žodžius dar nebuvo žinoma.

Bet ir šis kandidatas premjerus minios nenuramino. Praeitą penktadienį Atėnuose demonstravo vėl apie 15,000 nepatenkintų karalius sprendimu, šūkavo nukreiptus prieš karalių šūkius ir mušė su policija.

Erdvėlaivis Gemini 5 tęsia 8 dienų kelionę

Turėjo pakilti ketvirtadienį, bet pakilo šeštadienį. Netrukus pasireiškė kluvinis elektros įrengimuose, buvo abejonių, ar nereikės anksčiau nusileisti, bet vėliau kluitys išnyko. Tuo tarpu astronautam mažai belieka laiko miegoti.

Praeitą ketvirtadienį turėjo į erdvę pakilti erdvėlaivis Gemini 5 ir nusileisti tik po 8 dienų, bet dėl blogo oro ir kitų techninių priežasčių jis tepakilo šeštadienį. Netrukus pasireiškė sutrikimas elektros tiekimo įrengimuose ir buvo kilę baimės, kad Gemini turės grįžti į žemę, neišbuvęs erdvėje 8 dienų ir neatlikęs jam duotų uždavinių. Rašant šiuos žodžius, tas pavojus jau buvo praėjęs, ir, jei neatsiras kitokių trukdymų, Gemini 5 erdvėje išbus visą jam skirtą laiką.

Siuo skridimu į erdvę astronautai Gordon Cooper ir Charles Conrad turi atlikti daug uždavinių. Jie bandys susitikti erdvėje su satelitu ir savo pačių įrengimais instrumentų pagalba visai arti prie jo priskristi. Tam susitikimui palengvinti jie turės visai naujus radarų įrengimus bei patobulintus kompiuterius. Jie turės atlikti keliolika stebėjimų bei bandymų: matuos radiaciją, stebės ir fotografuos įvairius objektus žemėje ir erdvėje.

Labai svarbu bus patirti, kokią įtaką daro žmogaus organizmui ilgesnis buvimas erdvėje be svorio, ar tai nepakenkia kuriems organams bei apamai visoms funkcijoms. Visa tai ir dar daug kitų dalykų reikia gerai žinoti dar prieš 1969 metais numatomą skridimą į mėnulį.

Čia reikia pastebėti, kad Gemini 5 turi naujus įrengimus elektros srovei gaminti. Paprastos baterijos ilgai kelionei per daug svorį, todėl jos pakeistos specialiomis celėmis, kurios maitinamos iš skysto stovio dujomis paverciamu deguonimi, gamina elektros energiją.

Astronautas Cooper erdvėje skrenda antrą kartą. Pirmą kartą jis 22 kartus apskrido žemę 1963 m. gegužės 16 dieną. Jo bendra-keleivis Conrad skrenda pirmą kartą.

Kol kas abu jaučiasi gerai. Tik kiek rūpinamasi, kad jie kolkas mažai miegojo. Gal dėl to, kad turi atlikti labai daug sudėtingų uždavinių, o gal ir dėl psichologinių priežasčių.

Jeigu erdvėlaivui Gemini 5 visi duotieji uždaviniai pavyktų atlikti, tai galima būtų tvirtinti, kad amerikiečiai daugeliu atžvilgių sovietus jau pralenkė, nes būtų išbuvę ilgiau erdvėje, susitikę su satelitu ir kt.

Vietname partizanai pralaimi

Chu Lai pusiausaly JAV kariuomenės daliniai Vietnamo partizanams sudavė didelį smūgį. Ten buvo užmušta ne mažiau kaip 600, į nelaisvę paimta per 1,000. Kova buvo labai sunki, nes partizanai buvo labai įsistiprinę, įsikę požemiuose iki 30 pėdų gylio urvus ir net iki 300 jardų ilgumo. Bet amerikiečių marinai juos įveikė, nors būdavo partizanų gynybos puolami iš priekio ir iš nugaros.

Lietaus laikotarpis eina į galą, o komunistai iki šiol nepasiekė to, ko jie tikėjosi. Jie buvo pradėję pulti didesniais jėgomis, bet be pasisekimo, tik turėjo didesnių nuostolių.

Nuolatiniai lėktuvų puolimai neduoda partizanams ramybės ir poilsio net atitrauktiems daliniams. Seniau po kiekvieno mūšio būdavo kelios dienos poilsio, o dabar daugiausia tik viena diena, nes bijomasi toje pačioje vietoje ilgiau stovėti, kad nebūtų pastebėti ir subombarduoti. Jiems ima trūkti ir amunicijos, nes amerikiečių ir pietų vietnamiečių bombardavimai trukdo jos tiekimą.

Be to, nuolatiniai bombardavimai neleidžia partizanams sukcentruoti didesnes jėgas ir sudaryti tvirtą fronto liniją.

Iki praeito penktadienio Pietų Vietname žuvo 561 amerikietis, sužeistų 3,024 ir 44 dingę be žinios. Partizanų aukų yra kelis kartus daugiau.

Anthony De Angelis, 49 m. amžiaus, pasodintas į Newarko, N. J., kalėjimą 20 metų už suktybos valgomos aliejaus prekybos srityje, dėl ko ne viena bendrovė bankrutavo.

Sulaukėme draudimo ligoje

II

Aną kartą rašėme apie svarbesnius pakeitimus pensijų srityje ir pažymėjome, kad kartu su tais pakeitimais yra visai naujas dalykas — senųjų žmonių draudimas ligos atveju. Apie tai šį kartą ir pakalbėsime.

Visų pirma, teneapsidžiaugia senieji ir tenemano, kad jau dabar jie gali gauti vertų gydymo pagalbą. Ne, taip bus tik nuo 1966 m. liepos 1 d.

Tada visi sulaukė 65 metų amžiaus gaus šitokį gydymą:

Ligoninėj galės gydytis kiekvieno susirgimo atveju iki 90 dienų (bet pertrauka turi būti ne trumpesnė kaip 60 dienų). Jei gulės ne ilgiau kaip 60 dienų, tai ligonis turės mokėti \$40, visa kita sumokės socialinio draudimo įstaiga. Kas sirgs ilgiau kaip 60 dienų, tas galės ligoninėje gulėti iki 90 dienų, bet už tas prailgintas 30 dienų turės mokėti po \$10 už dieną. Tuo būdu, jei kas ligoninėje gulės 60 dienų ir už tai ligoninės sąskaita bus, sakysim, \$1,800, tai ligonis turės sumokėti \$40, o likusius \$1,760 sumokės socialinio draudimo įstaiga. Jei jis gulės 90 dienų ir jo sąskaita bus \$2,700, tai ligoniui teks viso labo sumokėti \$340, o kitką sumokės soc. draudimo įstaiga.

Jei ligoniui neberekalingas intensyvus gydymas ligoninėje, bet jis namie neturi pakankamai reikalingos priežiūros, tai jis galės būti pasiūstas į slaugymo (nursing) namus 100 dienų, bet po 20 dienų jis už visas likusias dienas turės mokėti po \$5 už dieną. Pastebėsime, kad į slaugymo namus patekti teks galima tik po gydymo ligoninėje ir tik nuo 1967 m. sausio 1 d.

Ligonis galės gauti gydytojo patarnavimą (pav. diagnozės nustatymą) ir be ligoninės, bet jis turės sumokėti \$20 ir likusios išlaidų sumos 80%.

Išėjus iš ligoninės ir gulint namuose jam bus apmokėta iki 100-to slaugės vizitų.

Tai svarbiausia, ką duos naujo įstatymo pagrindinis planas.

Bet, be to, dar visi senieji galės savanoriškai papildomai apsidrausti. Jiems teks už tai mokėti po \$3 kas mėnesį. Ta suma bus atskaityta iš gaunamos pensijos, o kas jos negauna, tam teks iš savo kišenės sumokėti.

Ką gaus savanoriškai apsidraudę?

Gydytojo patarnavimą, nesvarbu, kur toks bus atliktas — ligonio namuose ar daktaro kabinete, bet ligonis turės patį sumokėti pirmuosius \$50 (per metus) ir kitų išlaidų 20%. Ir savanoriškas draudimas neapmokės vaistų, dantų gydymo, akinių, klausos aparatų, paprasto sveikatos patikrinimo sąskaitų.

Kaip matome, įstatymas yra su didelėmis spragomis, dar didelė gydymo našta kris ant senųjų žmonių pečių ir tada, kada to įstatymo numatyta gydymo pagalba bus pradėta teikti, tai yra po 1966 m. liepos 1 d. Bet, kaip jau aną kartą rašėme, tai yra tik pradžia. Nuo mūsų pačių pareis to įstatymo plėtimas ir tobulinimas. Jei visi reikalausime, jei visi tebusuosime tik už tuos kongresmanus ar senatorius, kurie yra nuosirdūs plataus socialinio draudimo ligoje šalininkai, tada greičiau šitas įstatymas bus pagerintas.

Dar kelios pastabos. Kas gauna senatvės pensiją arba jau yra atlikęs formalumus jai gauti, bet dar dirba ir pensijos neima, neturi nieko daryti gydymo gavimo reikalu. Pati socialinio draudimo įstaiga kitą mėnesį parūpins ir išsiuntinėsi visiems informacijų knygeles. Jose bus ir pareiškimai savanoriškam apsidraudimui.

Tie, kurie jau yra 65 metų arba bus tokio amžiaus iki 1966 m. liepos 1 d., bet dar nėra davę socialinio draudimo įstaigai pareiškimo pensijai gauti, gali kreiptis į artimiausią socialinio draudimo įstaigos skyrių jau pradėdant šių metų rugsėjo mėn. 1 dieną. Nesvarbu, ar jie dirba ar ne. Ten jiems nurodys, ką jie turi daryti.

Tiems jau minėto amžiaus asmenims, kurie gauna pašalpas iš miesto ar valstybės įstaigų, reikalingų informacijų duos vietos įstaigos, iš kurių jie gauna pašalpą.

Patartina nedelsti tų informacijų paprašyti.

Tie asmenys, kurie dar negreit pasiekė 65 m. amžiaus, gali registruotis gydymui gauti bent tris mėnesius prieš sulaukiant 65 metų.

Kadangi, kaip matėme, ligoniui įvairiais atvejais teks iš savo kišenės primokėti, tai nepatartina nutraukti turimų draudimų privatines įstaigas. Jas turint, ko nesumokės socialinio draudimo įstaiga, sumokės privatinė bendrovė.

Astronautai Gordon Cooper (dešinėje) ir Charles Conrad pasirodė pakilti į erdvę su Gemini 5. Jie turėjo pakilti praeitą ketvirtadienį, bet dėl įvairių techninių klūčių jų skridimas buvo atidėtas šeštadieniui. Jei viskas eis kaip numatyta, jie erdvėje išbus 8 dienas.

Kas kitur rašoma

TĄ PATĮ SAKO IR URNIEZIUS

Praeitame numeryje išspausdinome, ką pati maskvinių davatų "Laisvė" rašė apie uždarius ir kainas Lietuvoje. Iš ten duotų duomenų buvo aišku, kad uždariai yra labai maži, o visos prekės labai brangios. Tą patį patvirtina ir kitas Lietuvą lankęs asmuo, kuris savo įspūdžius papasakojo Naujienų dienraštyje. Štai kas rugpiūčio 13 d. buvo parašyta:

"Kalifornijos lietuvius Kosas Urniežius, Lietuvoje praleidęs 17 dienų, grįždamas namo sustojo Chicagoje ir papasakojo savo įspūdžius iš gyvenimo rusų pavergetoje Lietuvoje.

Jis tvirtina, kad pragyvenimas tenai labai brangus. Nepaprastai brangus yra maistas ir drabužiai. Darbininkų algos labai žemos. Už gautus pinigus jie negali nusipirkti pakankamai maisto. Paprasti darbininkai daugiausia uždirba per mėnesį 50 rublių, bet su šeima už tokią sumą neįmanoma pragyventi.

Didesnės sumos uždirba tik tai aukšti valdžios pareigūnai ir labai reti specialistai. Inžinierių ir gydytojų gyvenimas taip pat sunkus, nes jie uždirba tiksliai apie 100 arba 120 rublių per mėnesį. Visi yra priversti "kombinuoti".

Alaskoj beveik visa žemė priklauso vyriausybei.

UŽ VIENĄ ŽODĮ—LAUK IŠ PARTIJOS

Sovietijoje rengėsi švęsti revoliucijos 47 metų sukaktį. "Volgogrado pergalės" fabrike vienam veikiam partiečiui buvo pavesta tinkamai paruošti klubo salę, kurioje turėjo būti tos iškilmės.

Pavestąjį uždavinį jįsai stengėsi atlikti kuo geriausiai. Salė buvo papuosta žalumynais, įvairiais šukiais ir Lenino, Chruščiovo, Brežnevo ir Kosyginio paveikslais.

Patinė organizacijos sekretorius atvyko patikrinti, kas ir kaip padaryta. Įėjęs į salę, jis sustojo lyg stambo išstiktas.

—Ar tu pasiutai? Tuoj pašalink to ištvirkėlio ir išdaviko portretą! — šaukė sekretorius.

Išsigandęs partietis paklausė:

—Kurio?

To vieno žodžio užteko, kad tas partietis išlėktų iš partijos ir netektų geros vietos. Vargšas dar nežinojo, kad Chruščiovas jau buvo nusirėkęs nuo savo sosto.

„Keleivis“ - jūsų draugas!

Kas turi atliekamą H. Tautvaišienės knygos "Tautų kapi. nynas Sibiro tundroje" egzempliorių? Prašome jį perleisti už atlyginimą "Keleivis".

Kairiojo paveikslas dešinėje Roberto Ramirez, kuris prisipažino nužudęs Seven Seas laivo kapitoną ir 4 jūrininkus. Dešinėje Burywaise Elwin, vienintelis iš to laivo įgulos išlikęs gyvas. Jis bus ir vienintelis Hudin. kas teisiant Ramirezą.

KEIS SOVIETŲ ŽEMĖS ŪKĮ

(E) Rugpiūčio 8 d. Maskvos dienraštyje "Komsomolskaja Pravda" paskelbtas sumanymas, kuris, jei būtų įvykdytas, iš pagrindų keistų sovietinės žemės ūkio struktūros pagrindus. Laikraštyje pasiūlyta sovchozus (vad. tarybinius ūkius) sukskaldyti į mažesnius vienus, o šiuose sava atsakomybę ir bent trejus metus dirbtų vis tie patys žemdirbiai. Vienetą sudarytų keturi-šeši žemdirbiai. Taria, kad tuo būdu būtų suprastinta administracija. Jei tokios reformos būtų įgyvendintos, būtų galima kalbėti apie kolchozų ir individualaus ūkio suplakimą. Esą, pagal autorių, Altajaus sovchozo direktorių V. Šuliną, pagal jo planą Kazachstane jau būtų vykusį bandymų.

Pagal iš Maskvos gautas žinias, šiuo metu Sovietų Sąjungoje yra 9.000 sovchozų ir 39.500 kolchozų.

KUNIGA NUTEISĖ UŽ VAGYSTĘ

Romos katalikų kunigas prelatas Archibald Monroe Bottoms iš Amarillo, Tex., 48 m. amžiaus, prisipažino pernai pavogęs automobilį ir jį pardavęs už \$3,500. Jis teisme sakė, kad automobilį jį visuomet žavėjo ir jis per 22 metus pardavęs šimtus tokių automobilių, o uždarbį sunaudodavęs bažnyčios reikalamas.

Teismas pripažino kunigą kaltu, bet nuo bausmės sąlyginai atleido, jeigu jis nenusikals per du metus.

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečių padovanoti knyga, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, B. Armonienės atsiminimai iš Sibiro vergų stovyklos, surašyti A. J. Nasvyčio, 222 psl., kaina \$3.95.

HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, parašė Kostas Jurgėla, kaina \$10.

"Twenty years' struggle for freedom of Lithuania," redagavo J. Audėnas, kaina \$1.50.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Vytautas the Great Duke of Lithuania, dr. J. B. Končius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.

Kanados Lietuvių diena

Sveikiname Ciurlionio Sambūrį ir XI-sios Kanados Lietuvių Dienos svečius!

Lietuvių Dienos garbės svečiais pakviesti:

T. B. Bagdonas, O.F.M., St. Catharines vienuolyno viršininkas;

dr. J. Zmudzinas, Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje;

dr. P. Lukoševičius, KLB Krašto V-bos pirmininkas; Robert M. Johnston, St. Catharines miesto majoras; kun. Alg. Žilinskas, Lietuvių evang. liuteronų Vilties parapijos klebonas;

kun. dr. Pr. Gaidamavičius, Tėviškės Žiburių redaktorius;

Iz. Matusevičiūtė, Moters redaktorė;

J. Kardelis, Nepriklausomos Lietuvos redaktorius;

J. R. Simanavičius, radijo programos "Tėviškės prisiminimai" vedėjas.

Lietuvių Dienos programa bus šitokia:

Šeštadienį, rugsėjo 4 d.

10 val. ryto prie McKinnon plant II šaudymo rungtynės. Dalyvauja Hamiltono ir St. Catharines ramovėnai, Toronto šauliai ir Wellando medžiotojų - meškeriojų klubas Litanica.

Susipažinimo balius-sočiai Black Sea salėje (455 Welland Ave.). Šokiams gros Vyt. Babecko orkestras iš Hamiltono. Salė ir bufetetas atidaromi 12 val.

Sekmadienį, rugsėjo 5 d.

1 val. pamaldos Romos katalikų katedroje (Church gatvėje). Jas laikys prel. J. Tudarauskas, pamokslą sakys T.T. pranciškonų provinciolas poetas T. Leonardas Andriejus, giedos Ciurlionio sambūris.

2:30 val. popiet Chicago ir New Yorko klubų futbolo (socer) rungtynės Heidelbergo aikštėje (564 Lake gatvėje).

5:30 val. iškilmingas aktas ir koncertas Denis Mor-

ris gimnazijos auditorijoje (Glen Morris Dr.) Meninę programą atliks Ciurlionio sambūris ir solistai Juzė Kristolaitytė - Daugėlienė, Henrikas Jonsonas ir Algis Gily.

Kalbės Lietuvos generalinis konsulas dr. J. Zmudzinas. Pagrindinę kalbą pasakys Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininkas J. Bačiūnas.

Bus lankomas Niagaros krioklys ir kitos žymios vietos.

Nakvynių reikalu prašoma kreiptis į Kazį Stundžią (2a Wiley St., St. Catharines, Ont., Canada, telefonas 684-3035).

Komitetas

1.000 AGENTŲ SEKA VAKARŲ TURISTUS

(E) Kaip paskelbė Londono dienraščio Sunday Telegraph Maskvos korespondentas, tūkstančiai sovietinių agentų tenka sekti į Sovietiją atvykusius Vakarų kraštų turistus. Be to, į sekėjų skaičių įeina ir įvairūs patikėtiniai ir jų tarpe nemaža menininkų, mokslininkų bei kitų intelektualų. Pagaliau, KGB (Valstybės saugumo įstaigos) agentų tinklą dar papildė 25 parinkti užsieniečiai — tai daugiausia įvairių kelionių biurų savininkai ar tarnautojai. Su stiprintas užsieniečių sekimas vykdomas lygiagrečiai su sovietų "Inturisto" planų plėtimu.

Ligi 1968 m. numatoma pastatyti 70 viešbučių, 40 motelių ir 20 camping vietų. Užsienio turistų skaičius 1964 metais buvo pasiekęs vieną milijoną asmenų ir tikimasi, kad 1968 metais jis pakilsias dvigubai.

Vakarų turistus seką turi keletą uždavinių: suverbuoti galimus agentus, apsaugoti sovietinius piliečius nuo galimo "užkėtimo Vakarų bacilomis", pagaliau, tiems turistams norima suteikti kiek galima teigiamą Sovietų Sąjungos vaizdą.

1966 METŲ "KELEIVIO"

KALENDORIUS

JAU RUOŠIAMAS

Jį redaguoja Stasys Michelonas

Kaip ir kasmet, kalendoriuje bus svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata arba atskirai. Kalendoriaus kaina 95 centai.

PERNAI PASIVĖLINUSIEJI UŽSISAKYTI KALENDORIAUS NEGAVO, TODĖL ŠIEMET UŽSISAKYTI NEPASIVĖLINKITE!

Kalendoriaus užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — : — South Boston, Mass. 02127

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRAŠO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

V. Kalvelio išpuodžiai
iš kelionės po Lietuvą

Rugpjūčio 14 d. sesutės M. Akelienės ir Br. Spūdienės suruošė vaišes V. Kalvelio grįžimo iš Lietuvos proga. Tas kviečių svečių pobūvis įvyko M. Akelienės bute. Susirinko per 30 asmenų.

Besivaišinant V. Kalvelis pasidalino savo išpuodžiais, ką jis matė ir girdėjo Lietuvoje. V. Kalvelis Lietuvon išvyko pasimatyti su savo broliu, kurio nematė nuo 1930 metų. Tais metais jis taip pat buvo atsilankęs Lietuvoje. Tai dabar jam buvo proga palyginti, kas seniau būta ir kas dabar jo matyta.

Dabar į Vilnių per Maskvą atskrido kaip tik dainų ir šokių šventės metu.

Maskvoje atskridusiems lietuviams turistams iš JAV buvo parodytos žymesnės istorinės ir kitos vietos. Paaikškinimai buvo daromi anglų kalba.

Vilniuje lietuviai turistai iš JAV buvo gražiai aerodrome sutikti. Tokių svečių iš JAV buvo arti 70.

Dainų šventę atidarė rusas, atvykęs iš Maskvos, Suslovas. Jis kalbėjo rusų kalba. Daug kam rusų kalba svetima, tai Suslovui kalbėti baigus, mažiau delnais plota, kaip dainininkams dainas sudainavus. Dainų šventė buvo išpuodinga. Vien tik dainininkų buvo keliolika tūkstančių, o atsilankiusių į tą dainų ir šokių šventę buvo gal daugiau kaip šimtas tūkstančių. Visi choristai ir šokėjai buvo apsiredę tautiniais drabužiais.

Vilniuje iš JAV atvykusius svečius paskirti palydovai pavadėjo po miestą ir parodė įdomesnes vietas ir mieste augančią statybą.

Į vieną prieš dvejus metus pastatytą namą V. Kalvelis pats vienas atsilankė. Lipdamas laiptais į aukštą, pastebėjo, kad tie cementiniai laiptai jau gerokai buvo aptrupėję. Šeimos butas susidėjo iš vieno didesnio kambario ir mažutės virtuvės. Kambario buvo dvi lovos, šis tas iš baldų, tai laisvos vietos tik praėjimui.

Iš Vilniaus svečiai buvo nuvežti į Druskininkus. Tai vasaravimo ir sveikatos grūdinimo vieta. Veikia ir liginė. Graži vieta, gerai sutvarkyta. Iš ten nuvyko į Klaipėdą. Iš čia, proga nutaikęs, V. Kalvelis pats vienas nuvažiojo brolio aplankyti. Ir ta proga spėjo atsilankyti Plungėje. Telsiuose, Kuršėnuose, Šiauliuose, Radviliškyje, Baisiagalioje, Dotnuvoje, Kėdainiuose ir Kaune.

Tokioje skubioje kelionėje daug ko nepamatyti. Važiuojant pro žemės ūkio sodybas, jos atrodo skurdžiai. Namai senoki, stogai įvairiai sulopyti, kiti kiauři. Žmonės gal neapsileidę, bet remontams negauna reikiamų medžiagų. Ir kaip pas savo brolių, taip ir kitur pastebėjo, kad iš tokių gyvenviečių seniau būvę keliai ke-

liai dabar apžėlę, lyg niekas jais nevažinėtu. Pasiteiravo vieno pareigūno, kodėl tie keliai taip žolėmis apžėlę? Šis atsakė: "Nėra arklių, tai ir keliai nereikalingi."

Tikrai, važiuojant retai kur buvo matyti arkliai. Vienur kitur galima buvo užtikti bevažiuojančius automobilius.

V. Kalveliui atrodė, kad 1930 metais kaimo žmonės buvo šnekesni, linksmesni. Dabar labiau paniūrę, bet savo likimu nesiskundžia arba nutyli, klausiami kaip gyvena.

V. Kalvelio būtuose viešbučiuose švara nebuvo patvyzdina. Kaune norėjo viešbutyje vonioj išsimaudyti. Vonia laikoma užrakinta. Patarnautoja mėgino vonią paruošti, bet kažkas su vandeniu buvo netvarkoj. Tai ir maudytis nebuvo kaip. Patogumų vietose oras sunkus.

V. Kalvelis pats žada Keleivyje savo išpuodžiais pasidalinti, taigi čia tik kai kas iš jo pranešimo suminėta.

Lietuvoje dabar tokie uždabariai ir pragyvenimo kaitai:

Eilinis darbininkas per mėnesį uždirba 42 ar 50 rublių. Gydytojų atlyginimas prasideda nuo 90 rub. per mėnesį. Žinoma, tie visi atlyginimai nevienodi, bet, palyginus su JAV uždarbiais, jie labai kuklūs.

Sviesto kilogramas kaštuoja apie 3.50 rub., margarinas 1 rub. 50 kap., 10 kiaušinių 1 rub. 20 kap., olandiško sūrio kg. 1 rub. 40 kap. bet yra ir brangesnių. juodos duonos kg. 14 kap., balta bulka 12-30 kap. Megztukas — 30 rub. ir daugiau. Batų pora 35 rub. ir daugiau. Moteriškos kojinės 3 rub. ir brangiau. Už vieno kambario ir virtuvės butą yra mokama 14 rub. mėnesiui, o didesni yra brangesni.

Jei krautuvėse ką pirkdamas moki doleriais, tai gauni apie 10% nuolaidos. Dolerį priima visose valdžios krautuvėse. Jei dolerį keiti banke, tai už vieną gauni 90 kap. Dabar dolerius gali į Lietuvą įsivežti.

Atvykusiems iš JAV turistams buvo suruoštos gausios vaišės išleistuvėms. Į jas atsilankė visi aukštieji pareigūnai, kaip J. Paleckis, A. Sniečkus, generolas Karvelis ir kt. Karvelis dainų šventėje pasirodė generolo uniformoje su krūtinėje nusagstytais ordinais. Į vaišes atėjo paprastai apsiredę.

Atgal į JAV teko grįžti per Leningradą, Suomiją, Daniją.

Buvęs

LAKEWOOD PARK, PA.

Lietuvių diena

Į Lietuvų dieną, kuri buvo rugpjūčio 15 d., buvo atvykęs Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas ir pasakė ilgą gražią kalbą.

Kaip žinoma, J. Kajeckas yra gimęs ir kurį laiką augęs šitos vietovės kaimynystėje.

DEVENIAI RUOSIAI
ILGAI KELIONEI

Plačiai žinomi visuomenininkai Alena ir dr. Mykolas Deveniai, ilgai gyvenę Waterbury, Conn., o prieš kelerius metus išsikėlę į Kaliforniją, rugsėjo pradžioje rengiasi išvykti į ilgą kelionę.

Iš Los Angeles jie lėktuvu skris į Hawajus, kur nori pasimatyti su ten gyvenančiu Keleivio bendradarbiu Antanu Jenkinsu. Iš ten skris į Hong Kongą, Siamą, Indiją, Egiptą, Izraelį ir galų gale sugrįš į Europą, kur žada aplankyti beveik visas laisvasias valstybes. Ilgiausiai žada pavišėti Vokietijoje savo seno pažįstamo Jono Norkačio globoje.

Namo Deveniai grįš vėlu rudenį.

Ir mes linkime jiems malonios kelionės ir laimingai sugrįžti į savo gražius namus Santa Monicoj, Pacifico pakrantėje.

WORCESTER, MASS.

Struckus kandidatas į miesto tarybą

Jaunas energingas lietuvis Edvardas Struckas kandidatuoja į miesto tarybą. Visi lietuviai turėtų remti jo kandidatūrą, kad jis galėtų laimėti. Kandidatų yra net 30.

Elektra nutrenkė M. Šilalę

Rugpjūčio 11 d. Mikas Šilalė, 17 m. amžiaus, rastas negyvas savo kambaryje. Jis buvo aukštesniosios mokyklos mokinis, labai domėjosi elektra, turėjo įsigijęs visokių aparatų ir su jais darė visokius bandymus, kol juos bedarydamas ir žuvo.

Mirė

Mirė Jonas P. Burda, Adomas Stoškus, buvęs Julijos Styles, gyvenančios Floridoje, vyras.

Parasęs šiuos žodžius, vietos spaudoje perskaičiau, kad mirė graži gabi ir tik 14 metų sulaukusi Dona Pumerytė, palikusi liudinčius motiną, brolių ir dvi sesutes: Teresę Povilanskię Kanadoje ir Ireną Savickienę Worcesteryje. Velionės tėvas Pumeris, naujakuris, taip pat neseniai mirė.

A. Ambrozė atkėlė į Atlanto pakraštį

Worcesterį baigęs šv. Kryžiaus kolegiją, o universitetą Washingtone, Antanas Ambrozė - Ambrozevičius jau 17 metų tarnauja karo tarnyboje Pacifico pakrantėje. Dabar jis atkeltas į Bostono apylinkę, todėl jo sūnus, futbolo žvaigždė Seattle, Wash., lankys Worcesterį šv. Kryžiaus kolegiją, kurioje ir jo tėvas buvo pasižymėjęs sportininkas.

Ta proga apie šitą šeimą daug rašė ir vietos spauda. Ambrozevičių 3 broliai yra baigę universitetą ir turi atsakingas valdines pareigas.

Kitos žinios

Sunkiai susirgo visuomenininkas Vincas Mitrikas.

Capt. Melville
W. Towle, 42,
Wyckoff, N.J.1st Officer Roger
M. Whittezzell, 34,
Plainfield, N.J.2nd Officer M.
L. Emmer, 26,
Elmont, N.Y.Sandra Fuhrer, 26,
Mt. Prospect, Ill.Phyllis Rickert,
22, Chicago.Jeneal Beaver, 20,
Long Beach, Calif.

Jie kartu su 26 keleiviais žuvo, United Airlines spausminiam lėktuvui Boeing 727 nukritus į Michigan ežerą netoli Chicagos. Lėktuvas skrido iš New Yorko į Chicago.

Jis yra dr. Anthony Arento globoje.

Juozas Pupka, ištrūkęs iš mirties nasrų, pradeda atsigausti.

Jonas ir Ona Dirveliai dar abu energingi. Jonas tapo daržovių auginimo ekspertas. Taigi, jis ne tik geras muzikas, Aušrelės chorui vadovavęs 28 metus. Jis 27 metus išbuvo Lietuvių Piliečių Klubu pirmininku.

Jokūbas Ješkevičius, išvykęs į Lietuvą su ekskursija, buvo susirgęs ir atsigulęs Kauno ligoninė, bet pasveikęs sugrįžo.

Kitas ekskursantas skundėsi, kad jo kojos pirštas tebesas dar paraudęs. Mat, kai jis Vilniuje lietuviams pasakojo, kad Amerikoje uždirbdavęs \$4 per valandą, jo bi-

čiulis, negalėdamas kitaip jo šios kalbos sustabdyti, vis mynęs batus koją, kol net pirštas sutino...

J. Krasinskas

VOKIETIJA

Bendruomenės valdyba

LB Krašto valdyba pareigas savo tarpe šitaip pasiskirstė: pirm. inž. Jonas K. Valiūnas, vicepirm. kun. Br. Liubinas, izd. ltn. Jurgis Barasas, sekr. kpt. Juozas Kriščiūnas, narys Erdmonas Simonaitis.

Paragink savo pažįstamus

išsirašyti Keleivį. Kaina metams \$5.

Laikraštininkas Robert Manry, 48 m. amž., iš Clevelando 13 su puse metų laiveliu išplaukė iš Falmouth, Mass., ir per 78 dienas nuplaukė į to paties vardo uostą Anglijoje, nuplaukęs 3,200 mylių.

Skraidančios lėkštės

RASO J. PR.

Lėkštė vijosi japonų keleivinį lėktuvą

O štai, ką JAV kariuomenės laikraštis "Pacific Star and Stripes" praeito kovo 27 d. per dvi skiltis pirmajame puslapy parašė:

Jokahama, Japonija. AP. Istorija apie vakarinėje Japonijoje praeitą savaitę matytą paslaptinę skraidančią lėkštę paskatino tarptautinę mokslininkų grupę nuotykį ištirti. Tarptautinis Neatpažintų Skraidančių Objektų korpusas (IUDC) pranešė, kad trijų vyrų tyrimo grupė išsiųsta į Hirošimą ir Takamatsu, vakarinės Japonijos miestus.

Japonų keleivinio lėktuvo pilotas praėjusį ketvirtadienį pranešė, kad viršum jūros per 350 mylių nuo Tokio jie susitiko "paslaptinę šviečiantį objektą". Vienas to lėktuvo pilotas Yoshiaki Ineba pasakojo, kad tas paslaptinis daiktas leido žalsvai nuspalvintą šviesą ir smarkiai paveikė lėktuvo automatinių krypties rodiklį ir radiją.

IUDC turi savo vyr. būstinę Jokahamoje, yra pasauliniai žinoma civilinė profesionalų tyrinėtojų organizacija, kuriai priklauso pasaulinio garso mokslininkų, kaip dr. Hermann Oberth iš Vokietijos, kuris yra laikomas modernios aviacijos tėvu.

Tai tiek "Pacific Stars and Stripes". O štai, ką apie tą patį nuotykį plačiau perduoda privatus laikraštėninkas Timothy Green žurnale "Fate" pateikia pasikalbėjimą su to keleivinio lėktuvo Covair 240 pilotu Yoshiaki Inaba. Jo lėktuvas su 28 keleiviais praeito kovo 18 d. skrido tarp Hirošimos ir Osakos. Laikas buvo apie 7 val. vakaro.

"Aš skridau apie 6,000 pėdų aukštyje", pasakojo Inada. "Vos perskridus mažą Himaji salelę, staiga ties lėktuvu atsirado objektas, kuris, trumpai pasekęs iš paskos, kokiom trim minutėm sustojo ir po to per kokias 55 mylias lydėjo lėktuvą iš kairiojo sparno pusės, kol pasiekė Mtsujamą. Čia jis dingo."

Inaba sako, kad objektas skleidė žalsvą spalvą ir sustabdė jo automatinių krypties rodyklę bei radijo veikimą. Dėl to inaba negalėjo susisiekti su jokia aerodromu, kur galėtų nusileisti.

Bijodamas susidūrimo su "objektu", Inaba pasuko savo lėktuvą visais 60 laipsnių dešinėn, bet NSD (UFO), arba "Neatpažintas skraidantis daiktas", visą laiką laikėsi labai arti ir skrido drauge, darydamas tuos pačius staigius posūkius, kad galėtų išsilaikyti šalia Inabos lėktuvo. Nors tas UFO visą laiką laikėsi arti Convair lėktuvo ir pasiliko stebėtinai arti, sekdamas lėktuvą lygiagrečiai, jis nepadarė lėktuvui mažiausio nuostolio.

Inabos kolega pilotas Tetsu Umashima keis kartus bandė įjungti radiją ir pranešti apie keistąjį objektą Matsujamos stoties bokštui ir veltui besistengdamas staiga pagavo kito piloto Joji Negishi, skridusio Tokio Lines lėktuviuku, vardu Piper Sherokee 140, sujaudintą šaukimą. Negishi šaukė, kad jo lėktuvą seka "keistas šviečiantis objektas". Visi lakūnai patvirtino, kad dangus tuo metu buvo šaistus ir mėnuo beveik pilnatyje.

Joji Negishi nupasakojo, kad tas daiktas, kuris staiga pasirodė jo lėktuvo užpakalyje iš dešinės pusės, buvo rausvai baltas ir nebuvo panašus į jokią daiktą, kurį jis iki tol buvo matęs.

Neatpažinti daiktai viršum Washingtono

Šio krašto sostinė Washingtonas, D.C., jau dukart pergyveno skraidančių lėkščių "invaziją". Pirmoji, didžioji, buvo 1952 metų vasarą, per du savaitgalius liepos mėnesį. Antra, nebe tokia sensacinga, buvo praeitos gruodžio ir sausio mėnesiais, kai "lėkštės" ypač padažnėjo viršum Washingtono ir kaimyninėse Marylando ir Virginijos valstybėse.

Pirmasis į spaudą patekęs UFO pasirodymas įvyko praeito gruodžio mėnesio 19 dieną apie 3:30 val. popiet, kai Patuxent laivyno aviacijos stoties radaras pagavo savo ekrane du nuo 30 iki 40 mylių atstu po 4,800 mylių per valandą greičiu skrendančius UFO. Aviacijos vadovė, kuri visuomet stengiasi tokius įvykius nugūninti arba išaiškinti, kaip paprastą dalyką, ir šį kartą paaikškino, kaip ir 1952 metais, kad tatau būta radaro klaidos. Bet kai trejeta savaitę vėliau, sausio 11 d., panašų pasirodymą virš Washingtono bandė nugūninti, kaip visiškai nebuvasį, sostinės spauda išėjo ne tik su smulkiais UFO pasirodymų aprašymais, bet ir su mačiusių liudininkų parodymais.

Sausio 11 d. pasirodymą matė mažiausiai tuzinas liudininkų, iš jų šeši armijos signalų korpuso inžinieriai: 4:20 val. vakaro pro langą jie matė saulės šviesoje atspindint nuo 12 iki 15 pailgai apskritų (ovay shaped) objektų, zigzagais skrendančių iš šiaurės į pietus tarp 12,000 ir 15,000 pėdų aukštumoje.

(Bus daugiau).

Iš pavergtos Lietuvos

Locarno festivaly atžymėtas

lietuviškas filmas

(E) Liepos 21 - rugpjūčio 1 dienomis Locarno, Šveicarijoje, vykusiame 18-me tarptautiniame filmų festivalyje šalia įvairių valstybių filmų parodyta ir Vilniaus kino studijos pagaminta "Paskutinė atostogų diena" (Locarno gavusi kitą pavadinimą — "Mergaitė ir aidas").

Geriausią "Auksinės burės" prizą laimėjo britai, tačiau vienas iš penkių "Sudabrinų burių" prizų buvo pripažintas "Pask. atostogų dienai". Jos režisierius A. Zebriūnas, o vyr. operatorius J. Gričius. Filmas atžymėtas "Už lyriзмą, jausmų tyrumą ir puikų gamtos pavaizdavimą".

Vis dėlto filmas ne grynai lietuviškas, nes jis sukurta pagal rusų J. Nagibino apsakymą "Aidas", gi filmavimas atliktas Kryme.

Lietuviškos knygos Leipcigo parodoje

(E) Liepos mėn. Leipcige vykusioje Tarptautinėje knygų parodoje dalyvavo 42 kraštai. "Tiesa" informuoja, kad parodoje buvo eksponuota apie 20 lietuviškų knygų. Jos, žinoma, buvo vertinamos kaip Sovietų Sąjungos indėlis. Vertinant geriausiai išleistą knygą, grafikos darbus ir kt., buvo skirstomi medaliai. A. Steponavičiaus iliustruota V. Kubilinsko knyga "Varlė karalienė" buvo apdovanojama aukso medaliu. Knygos konkurse tai buvo vienintelis sovietams skirtas aukso medalis. Sidabro medaliu buvo atžymėta A. Kučo iliustruota Zemaitės "Marti", o bronzos — E. Mieželaičio "Žmogaus" rusiškasis vertimas.

Igulos bažnyčia—muziejus

(E) Kauno Igulos bažnyčia paversta muziejumi — bažnyčioj neseniai atidarytas vitražo ir skulptūros K. Ciurlionio vardo dailės muziejus. Jis veiks kaip Č. muziejaus filialas. Muziejuje dabar eksponuotas P. Rimšos "Artojas", J. Zikaro, V. Grybo, N. Petrulio B. Vyšniausko ir kitų skulptorių ir vitražistų darbai. Šalia Vilniaus Katedros, Kauno Igulos bažnyčia yra jau antroji, kuri paversta paveikslų galerija ar muziejumi.

Imonės netaupo kuro ir kitų išteklių

(E) Lietuvoje vykdoma akcija už taupumą, geresnį šeiminkavimą imonėse. Šitam klausimui vedamąjį paskyrusi "Tiesa" liepos 30 d., nusiskundžia, kad imonėse tenka sumokėti dideles baudas už vagonų prastovėjimą, imonių vadovai išvaisto dideles lėšas baudoms už broką. Esą daugelyje imonių galima pastebėti dieną be jokios naudos žibantis lempas, tuščiai besisukančias stakles. Ypač esanti bloga kieto, skysto ir dujinio kuro sunaudojimo kontrolė. O tai jau esą turtas, kurį Lietuvai tenka atsigabenti iš už tūkstančių kilometrų...

Lietuvos istorijos III tomas

Vilniuje pasirodė "Lietuvos TSR istorijos" III tomas. Jis apima 1917-1940 m. laikotarpį. Žinoma, visi įvykiai nušviečiami grynai iš komunistinių pozicijų, ypatingai išryškinant saujelės Lietuvos komunistų pagrindžio kovą bei jų siekius. Atskiras skyrius paskirtas gyvenimui Vilniaus krašte Lenkijos okupacijos metu. Veikalą redagavo A. Gaigalaitė, R. Sarmaitis ir J. Žiugžda (jis — vyr. redaktorius).

Gamina ne sau

Lietuvoje sovietai įsteigė įvairių fabriku, bet jų gamyba skirta "plačiai tėvynei". Maskva už reikalingas žaliavas ima brangiau, o už pagamintus dalykus moka mažiau negu reikia. Tai yra visų kolonialistų politika, jų valdomų svetimų kraštų išnaudojimas. Komunistai tai sugeba d ar geriau, negu kas kitas.

Štai kur buvo išvežtos 1964 metais pagamintos Lietuvoje prekės:

I Rusijos Federaciją 57.8 % visų išvežamų prekių. Ukraina—10.6%, Gudija—7.7%, Kazachstaną 5.5%, Latviją — 4.7%, užsienio kraštus — 4.6%, Estiją — 3.7%, Vidurinės Azijos respublikas 3.6%. Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritį — 3.1%, Užkaukazės respublikas — 1.6% ir Moldaviją—1.1%.

Kaip liudija pateikti duomenys, Lietuvos pramonės gaminiai ir maistas daugiausia keliauja į Rusijos Federaciją ir Ukrainą. O visa Sovietija įsiveža net 95% išvežimui skirtų Lietuvos prekių bei produktų. Tai vadinama "brolišku bendradarbiavimu"...

Netvarka Palangoje

(E) Poilsiautojai, nuvykę į Palangą, ir šiemet susiduria su įvairiais trūkumais. "Tiesa" skelbia vieno skaitytojo įspūdžius: pavyzd., keturių žmonių šeima nori kelias dienas pernaktuoti pasistatytoje palapinėje. Tai milijai reikia sumokėti 12 rublių registracijos mokesčio, be to, poilsiautojas dar turi mokėti savo organizacijai už palapinių apsaugą. Tad pernaktavimas palapinėje kainuoja žymiai brangiau, negu patogiam viešbutyje. Be to, Palangos laisakai neplaningai išimami iš pašto dėžučių, sunku surasti tvarkraštį, kada ateina ir išeina traukiniai Kretingos ir Klaipėdos ir pan.

Jie "širdžiai įsakant" važiuavo dirbti į Lietuvą...

(E) Lietuvoje paminėta Vilniuje leidžiamo dienraščio rusų kalba "Sovetskaja Litva" 25 metų sukaktis. Ta proga "Komuniste" ypatingai išskeldamas laikraščio rusų kalba nuopelnus, pastebėdamas, kad dažnai spausdinama medžiaga apie tai, kaip respublikos "pasituntiniai" dirba plėšiniuose. P. Gelbakas pažymi, kad "Sov. Litva" ypač daug pasitarnauja "tiems darbininkams, inžinieriams, specialistams, kurie, širdžiai įsakant, atvažiuavo iš brolišųjų respublikų dirbti į Lietuvą".

Einame į Jungtines Tautas

Lietuvių Studentų Sąjunga remia ruošiamąjį "Žygi į Jungtines Tautas", nes kiekvieno lietuvių pirmą pareigą yra Lietuvos išlaisvinimas. Mes tikime, kad šis žygis sugebės pasiekti didesnę dalį amerikietiškos visuomenės ir supažindinti ją su Lietuvos pavergimu. Mes taip pat suprantame, kad Jungtinės Tautos esanti ligi šiol neišnaudota galimybė Lietuvos išlaisvinimui atsiekti. Esame tikri, kad šis žygis ne vien tik primins pasauliui ir Jungtinėms Tautoms 25 metų Lietuvos pavergimą, bet kartu suvienys lietuvių gretas tolimiesiems žygiams dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Žygio į Jungtines Tautas pasisiekimui užtikrinti mes siūlome žygio rengėjams apsisvarstyti ir į žygi įtraukti latvius ir estus, tuo padarant patį žygi visų pabaltiečių bendru pasisakyimu prieš Pabaltijo tautų pavergimą.

Lietuvių, latvių ir estų praeitis ir ateitis yra bendra: mūsų pavergimo valanda, mūsų tremimo ir tremties kančios yra vienodos, kaip ir dabartinė okupacinė padėtis. Net laisvajame pasaulyje Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės atgavimo klausimas yra laikomas bendru Pabaltijo tautų laisvės klausimu. Vieningas žygis būtų sėkmingesnis ir kartu pabrėžtų pasauliui, kad mes vieningai kovojame prieš rusų kolonializmą Pabaltijy. Mes tikime, kad dar yra likę laiko apsisvarstyti ir priimti šį mūsų pasiūlymą.

Mes raginame visus lietuvių studentus kuo gausiau prisidėti prie šio žygio organizacinių darbų ir jame dalyvauti. Kuo gausiau mes prisidėsime prie šio žygio, tuo daugiau užtikrinsime patį žygi ir Lietuvos išlaisvinimo galutinį pasisiekimą.

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba

Amerikos Lietuvių Taryba oficialiai pritarė lapkričio 13 d. manifestacijai — žygiui į Jungtines Tautas.

Žygio rengimo išlaidoms ALT iš savo išdo paskyrė \$1,000. Be to, nutarė išduoti komitetui \$1,000 garantiją, reikalingą sudarant sutartį su manifestacijos patalpų (Madison Square Gardens) administracija.

ALT Valdyba taip pat nutarė skatinti ALT padalinių veikėjus jungtis į žygio rengimo darbus savo vietovėse ir sutiko peržiūrėti manifestacijos memorandumų, rezoliucijų bei pareiškimų Jungtinių Tautų delegacijoms projektus, duoti dėl jų savo pastabų bei patarimų.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. J. Bačiūnas pritarimą lapkričio 13 d. manifestacijai parėmė pasižadėdamas: a) skatinti visų kraštų PLB organus bei veikėjus, kad jie skubiai ir uoliai imtųsi mobilizuoti dalyvius manifestacijai, arba — nuo New Yorko tolesniuose

kraštuose — telkti manifestacijai lėšas; b) išduoti manifestacijos komitetui savo \$3,000 garantiją, reikalingą sudarant sutartį su manifestacijos patalpų administracija.

Pritarimą ir paramą pareiškė Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirm. V. Volertas visos Tarybos vardu, pažymėdamas, kad manifestacijos komitete kaip tik yra ir šios Tarybos narys (R. Kezys).

Komiteto atstovai jau apilankė daug vietovių, kuriose gyvena lietuviai, ir visur rado didelį pritarimą lapkričio 13 d. manifestacijai.

Viršuje iš Anglijos atvykę kūvelės — beatles, apačioje policijos sušauktos dėl jų iš proto einančios isteriškos mergaitės, kurios veržiasi pasveikinti kūvelas prie Warwick viešbučio New Yorke.

IDOMU ŽINOTI

Knarkiantiams

Vienas italų išradėjas pasiūlė priemonę žmonėms, kurie miegodami knarkia. Tai ant veido uždedama mikrofona, kuris sujungtas su ausinėmis, stiprinančiomis knarkimo garsą.

Neblaiviams

Vienos (Austrijos sostinės) kavinėse ir baruose pastatyti automatai, kurie yra skirti per daug apsvaigusiems lankytojams išblaivinti. Automatas, gavęs smulkią monetą, išmeta gana didelę porciją labai koncentruoto amoniako garų. Užtenka tik prikišti nosį prie tokio automato ir tuoj pat išsiblaivoma.

Daug valgantiems

Indijoje aptiktas augalas, vardu Kalir Kanda, kurį suvalgius pranyksta apetitas

Jau pradeda ateiti ir aukos. Putnamo mergaičių stovyklos liepos 25 d. uždarymo iškilmėse surinkta \$213. Jokūbo Stuko radijo gegužinėje \$102.

Po \$10 aukojo J. Šepetys iš Detroito, kun. J. Danielius iš Kanados, Denis Trimakas iš Clevelando.

Po \$5 — C. A. Bakutis iš Philadelphia ir Pr. Gedvilas iš Chicago.

Komitetas prašo tautiečius, ypač tuos, kurie nenukato galėsią asmeniškai dalyvauti lapkričio 13 d. manifestacijoje, jau dabar bent išimtis prisidėti prie jos vykdymo, siunčiant čekius ar pašto perlaidas:

Committee To Restore Lithuania's Independence
29 W. 57th St., Tenth Fl.
New York, N. Y. 10019.

KĄ LAUMĖS LĖME

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemynė, 234 pusl., kaina \$3.

Knygą išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Dr. ja, ji lengvai skaitoma, pradėjęs ją norėsi ir baigti.

Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje.

Išrašykite KELEIVĮ savo draugam

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromos kariškos sąjungos, silpni jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško taktinių, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apysakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems giminaičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ S-GOS LITERATŪROS FONDO PRANEŠIMAS

Išėmanti prof. Stepono Kairio, Vasario 16 d. Akto signataro, 2-ji atsiminimų tomą TAU, LIETUVA netrukus bus galima gauti knygynuose ir pas knygų platintojus bei Fondo įgaliotinius.

TAU, LIETUVA — 480 psl., kietais viršeliais, su autoriaus spalvuotu paveikslu, knygos kaina \$6.00. Perkantieji TAU, LIETUVA gauna su nuolaida pagal pasirinkimą dar šiuos Literatūros Fondo leidinius:

St. Kairio Lietuva Budo pardavimo kaina	\$5.50	už \$4.00
K. Bielinio Dienojant	"	" \$6.00 " \$4.00
K. Bielinio Penktieji Metai	"	" \$6.00 " \$4.00
K. Bielinio Teroro ir Vergijos Imperija Sovietų Rusija	"	" \$2.50 " \$1.80

Taip, pavyzdžiui, perkantieji TAU, LIETUVA ir pasirinkusieji, sakysim, knygą "Penktieji Metai" už šias dvi knygas moka \$10.00, t. y. gauna \$2.00 nuolaidos; pasirinkusieji visus išvardintus nupigintus leidinius moka \$19.80 vietoje \$26.00, t. y. gauna nuolaidos \$5.20.

Norintieji gali atskirai įsigyti dailininko A. Varno tapyto St. Kairio spalvuoto paveikslą reprodukciją (8 3/4 x 11 1/2) įreminimui po 80 centų be persiuntimo.

Literatūros Fondo leidinių įsigijimo reikalais galima teirautis pas Fondo įgaliotinius:

- P. Venclova, 6324 So. Maplewood, Chicago 29, Ill.
- J. Valaitis, 1507 So. 51th Ave., Cicero 50, Ill.
- A. Sukauskas, 2002 Ferdinand, Detroit 9, Mich.
- A. Šemeta, 13508-10 Woodworth Rd., E. Cleveland 12, Ohio.
- J. Novog, 87 Windermere Ave Toronto 3, Ont., Canada.

VYRIAUSIOJI LITERATŪROS FONDO LEIDINIŲ ATSTOVYBĖ "KELEIVIO" ADMINISTRACIJA, 636 Broadway, So. Boston, Mass., 02127.

Visais Literatūros Fondo leidyklos reikalais kreipiamasi šiuo adresu: K. Bielinis, 29 West 57th St., 10th fl., New York, N. Y., 10019.

Tikra teisybė

Apie komunistus ją rasit. Keleivio išleistoje knygutėje "Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą."

Joje rasite bendrų žinių apie Sovietiją, apie jos padėtį, kaip bolševikai paėmė valdžią, tvarko ūkį, kokią yra darbininkų padėtis, apie koncentracijos stovyklas, sąžinės laisvę ir t. t. ir t. t.

Ypač šiuo metu ji naudinga ir įdomi paskaityti. Jor kaina tik 50 centų.

MOTERŲ SKYRIUS

Ant vergų lavonų pastatytas miestas

Neseniai spaudoje paskelbta žinia, kad komunistai Kanados valdžios delegacijai parodė tolimoje šiaurėje esantį miestą Norilsk. Tai miestas, kuris yra Sibire už Uralo kalnų, beveik šiauriau, negu Alaskos šiaurinė dalis. Delegacija stebėjosi, kad tame 100,000 gyventojų mieste statomi net 9 aukštų namai, nors ten visos pašalys niekada neišsina. Dabar ten didžiulės Sovietų Sąjungos vario, nikelio ir kitų retų metalų gamybos centras.

Nežinia, ar tos delegacijos nariai žinojo to miesto tikrąją istoriją. Greičiausia ne, o jų vadovai komunistai jau tikrai tos istorijos nepasakojo, o jeigu ir pasakojo, tai buvo tik propagandinės pasakos, kurios su tikrove nieko bendro neturi.

Kas tas Norilsk, vaizdžiai papasakota K. Bielino knygoje "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Sąjunga". Štai ta ištrauka:

Jau minėta, kad carų laikais tremiamuosius Jenisėjaus upe plukdydavo iki Turuchansko, kur jie privalėdavo apsigyventi paskirtose jiems vietose. Tremiamųjų partijas sutelkdavo Krasnojarsko persiunčiamajame kalėjime. Dabar, bolševikų laikais, vergų darbo stovyklų ir pačioje šiaurėje, netoli Jenisėjaus žiočių, pristeigta: **Dudinkoje, Novorilске, Igarkoje** su dešimtimis tūstančių kalinamųjų. Jei carų laikais ištremtieji (ssilnyje) tremties vietoje buvo laisvi gyventi pagal savo išgalę, o praėjus, pavyzdžiui, šešiams mėnesiams, apskričių viršininkai leisdavo keliauti po visą apskritį, ieškotis darbo ir apsigyventi apskrities ribose, kur nori, bolševikų laikais tremtiniai sprendimais už akių gaudavo paskyrimus į prievartos darbus, ir dėl to virsdavo vergais pilna šio žodžio prasme, nes neišdavo iš slaptosios policijos priežiūros ir sekimo iki mirties.

Knygos "Komunizmo kalinamieji" autorius K. Petrus, buvęs pasmerktas prievartos darbams, 1936 m. birželio 9 d. iš Krasnojarsko išplaukė į šiaurę. Karavanas iš 13 baržų vežė 3,000 vergų ir įvairiausių mantos: keletą traktorių, arklių, maisto ir pašarų atsargas. Minėta dieną Krasnojarske žydėjo ievos ir tirštai snigo. Ketvirtą dieną karavanas pasiekė Jenisėiską. Vietiniame lakraštyje apie plukdomąjį karavaną buvo tilpusi žinutė, kad juo į Karsko jūrą vyksta skaitlingas žvejų karavanas. Tai buvo aiškus melas. — pastebi K. Petrus, — bolševikai netik žiauriai elgdavosi, bet mokėdavo savo žiaurumus nuo pašalinių paslėpti — trijų tūkstančių kalinamųjų etapą jie pavertė "žvejais". Su šituo pavadinimu etapininkai pasiekė Dudinką.

Gulago patvarkymų į Norilską vergų darbams pasiūlydavo sveikiausius ir darbingiausius. Tokios taisyklės laikydavosi iki 1939 metų. Bet kai Norilską pavertė ypatingos paskirties režimo stovykla, į kurią turėjo atgabenti "Jezovo rinktinės" aukas, visas pasikeitė.

Dudinka — menkas 50-60 sukrypusių lūšnų kaimelis prie Jenisėjaus. Birželio 23-ją dieną į baržą, kuria į šiaurę transportavo inžinierius ir technikus, įslinko "švietėjas", pradėjęs pasakoti, kad Norilsko kalnuose aptiko įvairiausių rūdų: sidabro, aukso, platinos ir anglies klodus. Sovietų vyriausybė nutarusi pastatyti čia kombinatą ir miestą. Norilską sujungia geležinkelio su Dudinkoje statomu uostu. Mums būsią teikiamos geriausios sąlygos: kareiviškas davyns, vitaminai, gera apranga, laisvas judėjimas stovybos teritorijoje ir pan. Sąžiningu darbu mes privalome išpirkti nusidėjimus sovietų žemei, grįžti į socialistinę visuomenę pirmūnais, darbo didvyriais, o gal ir ordinuotais. "Nebijokite jokių sunkumų, purgų ir šalčių. Atsiminkite, kad statybai vadovauja draugas Stalinas!" — Taip plepėjo bolševikų agentėlis vežamiesiems į katorgos darbus, dideliu vargu ir mirčiai, aiškiai žinodamas, kad meluoja neraudamas.

Į rytus nuo Dudinkos tęsiasi kalnuotos vietovės, vadinamos Norilsko kalnais. Nuo Dudinkos iki Norilsko kalnų, kur buvo numatyta statyti miestą ir kurti pramonę, tiesia linija buvo apie 130 km. Norilską pradėjo statyti 1935 m. vasarą. Visų pirma iškilo laikinojo kalėjimo ir NKVD 3-jam skyriui skirti pastatai. Darbai vyko poliarnio klimato sąlygose prie 40-50 laipsnių šalčio ir baisių purgų metu. Žiauri apylinkinė tundra saugojo kalinamuosius be spygliuotų vielų. Atlikus tyrinėjimo darbus buvo pastatytas dviejų aukštų namas stovyklos viršininkams, nedidelė elektros stotis, kelios lūšnos technikiniam personalui, barakai suimtiems su patalpomis sanitariniam punktui. Vienu ir tuo pat metu buvo statomas įvairių metalų kombinatas Dudinkoje.

(Bus daugiau).

Kazys Boruta

VASARVIDŽIO BYLA

Vasarvidžio žvaigždės mirga padangėj, ir žalsvas mėnulis žvelgia pro langą. Pavargusią galvą paremkiant rankų ir žvilgsnį įsmeiki į tolimą dangų. Pušynas nusiūvo. Ir miškas nutyla. Širdis tik nerimsta ir pradeda blyti. Bet ką ji tau kalba? Ką ji tau sako? Rodos, apglėbtum iš karto visatą. Rodos, sutaptum su jos amžinybe ir širdžiai neramiai atrastum ramybę. Įremtum į dangų pavargusią galvą ir tyliai klausytum, ką amžiai tau kalba. Tada gal atrastum šioj žemėje taką ir džiaugsmas pagautų, kad dar širdis plaka. Ir būtų ramu tau. Ir būtų tau gera. Taip dulkės ir žvaigždės sudaro visatą.

Ne puošmena, o apsaugos priemonė

Trečias laiškas iš Kolumbijos

Kaip matote, tebesu gyva, nors čia gatvėje labai lengva pakliūti po automobilio ratu. Čia važiuojama labai greitai. Automobilis švyst pro šalį pro pat tavo kojas, net siurpas paima. Šalutinėse gatvėse, kur šaligatviai siauri, išdažyti, skylėti, tenka nultipti ir gatvę, o čia tik žiūrėti, kad švilpianti pro šalį mašina nepagautų mano plataus lietaučio skverno.

Autobusais važinėjuosi kaip sena kolumbietė, tai yra labai kantriai, nesakydama "caramba", kai autobusas svyruoja kaip girtas arba su kitu autobusu galvotrukčiais eina lenktynių. Autobusai seni, išklerę, nesvarūs ir nuolat mažėja, nes neprižiūrimi greitai susidėvi. Norėdama miesta geriau pažinti, žadėjau autobusais važinėti iki kurios nors linijos galo ir grįžti, bet giminės priegrasino, kad jokių būdu paskutinėse ar priešpaskutinėse stotyse, kai žmonės išlipa, nepasilikčiau viena autobuse. Šoferiai čia neuniformuoti (yra ne tik miesto, bet ir privačių bendrovių autobusų), ir kai autobuse pasilikčiau viena moteris keleivė, tai šoferis pasuka autobusą į laukus... Karštas klimatas, karštas temperamentas...

Taip pat prigrasė, kad vakare neimčiau taksi, nes kai vakare moteris važiuoja viena (ypač dar užsienietė), tai šoferis taip pat pasuka į laukus... Saugiau autobuse su žmonėmis. Taksi šoferiai čia neturi iškabintu savo numeriu su fotografija ir parvarde, kaip kad yra Amerikoje, todėl jų tapatybės keleivis nežino.

Kai sutensta — nemalonu. Miestas merka anšvies-tas (centras geriau). Centre judėjimas didelis, žmonių labai daug, krautuvės atidaro iki 7:30-8 val. vakaro (Mat. čia diena visi turi 2 val. pietų pertrauką. Tuo metu nadorus kolumbietis net telefono ragelio nesiteiks pakelti, jeigu jam kas tuo metu skambina).

Važiui knibždėti knibžda. Jie tikri menininkai. Rašiau, kad mano rankinuka taip gražiai atidarė, kad stebėtis

reikia. Bet vargšas vagis — manė pasipelnyti iš turistų "amerikonkos", o rado pinigėje tik 50 centavų (net ne 50 amerikietiškių centų), kurie lygūs 8-9 pežams, ir įvairių popiergalių. Kitą dieną brolienė mane einant gatve vis įspėdavo daboti rankinuką. Taip jai manimi besirūpinant iš jos rankinuko ištraukė pinigė su 10 pežų. Ir pikta, ir juokas ima!

Vagiama čia viskas ir visur. Namų niekas nepalieka vienu net dieną. Visuomet namuose yra arba tarnaitė, ar kas nors iš šeimos. Langai ir durys pirmame aukšte apsaugoti elektriniu automatinio pavojaus įspėjimo aparatu.

Atvažiavusi į Bogotą, gerėjau, kad namų frontinės stiklinės ir garažų stiklinės durys, o taip pat ir pirmojo aukšto langai papuošti įvairių spalvų ir formų geležiniais groteliais, kai kada orientalinės formos. Man tai atrodė architektūrinė puošmena, pridurianti kiekvienam namui savitą, individualų charakterį, bet man paaiškino, kad toji geležinė "puošmena" yra nuo vagių apsaugoti. Priežodis sako, kad čia vagys norėtų pavogti net skylę iš barankos.

Gatvėse pasto dēžučių nėra. Miesto centre mačiau labai seną cementinį apskritą stulpą be užrašo, baisiai biau, mažiau man iki nosies, su ilgu plyšiu. Tai pasto dēžutė. Jos joks vagis negali sugriauti ar nusinėsti. Tokias pasto dēžutes kaip Amerikoje vagys po valandos išsinešiotų. Norint pasiųsti laiška oro paštu, reikia jį nešti į centrą, į Correo aereo pastatą.

Savotiškai idomi yra ta staigios modernizacijos ir amžiais nusistovėjusių tradicijų, į kraują įaugusio tūn-gaus gyvenimo būdo misrai-nė. Dirbama čia taip, tarytum visas iš ranku kristu. Daug pradėdama ir neužbaigiamą. Darbas jau beveik baigiamas... ir staiga sustojama.

Modernizacija matoma labai ryškiai tiek architektūroje, tiek kasdieninio gyvenimo reikmenų gamyboje ar jų importe. Originali vadi-

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Mūsų vienturtė dukrelė ištėkėjo už kareivio iš Alabamos, kuris tarnavo čia, Massachusetts. Mes ją labai prašėme palaukti ir susipažinti su jo tėvais ir arčiau su juo pačiu prieš ištėkant, bet ji mūsų neklausė ir grasino išvažiuoti su juo ir niekad pas mus nebegrįžti. Nors ji dar nebuvo pilnametė ir mes turbūt būtume galėję uždrausti ir neleisti jiems apsi-vesti, bet visgi nutarėme nerizikuoti nustoti savo vieninteliu vaiku. Tai įvyko prieš trejus metus.

Dukrelės vyras baigė karo tarnybą ir gavo neblogą darbą netoli mūsų. Jiems gimė dukrelė, ir jie, atrodo, neblogai sugyveno. Prieš kiek laiko mūsų žentas gavo

laišką iš savo gimtojo krašto, kurį mūsų duklė perskaitė. Pasirodo, kad jos vyras, mūsų žentas, anksčiau buvo vedęs, kad jis nebuvo persikyręs, kai vedė mūsų duklę. Šiuo laišku jam pranešta, kad jo žmona mirė ligoninėje.

Mums yra gėda kreiptis į vietinį advokatą, nes gyvename nedideliame mieste ir visi mus pažįsta. Kaip Tams-tai atrodo mūsų painūs ir skaudūs reikalai? Ar mūsų duklė nėra ištėkėjusi? Ar jos vaikas yra nelegalus vaikas ir neturi vardo? Mudu su vyru nemiegame naktimis, o dukrelė nustojo 25 svarų per paskutinius kelis mėnesius. Labai prašome mums patarti. Kas mums

daryti? Žentas prisiekia, kad jis su pirmą žmona seniai nebegyveno, kad jie buvo išsiskyrę, bet nedivorsuoti.

Nelaimingi tėvai
Massachusetts

Atsakymas

Patarčiau Tamstoms neatidėliojant nueiti pas advokatą.

Faktas, kad Tamstų žentas negyveno su pirmą žmona kurį laiką, arba kad jis buvo "išsiskyręs, bet nedivorsuotas", nieko nereiškia. Jei žmogus apsisveda antrą kartą be "divorso" nuo pirmos žmonos, jis yra bigamistas, ir jo vedybos nėra galios. Tačiau, laimei, mes turime Massachusetts vieną statutą, įstatymą, kuris gali turėti labai didelę reikšmę Tamstos dukters gyvenime. Pagal šį įstatymą, tokiu atveju kaip Tamstų, jei Tams-tų dukrelė nieko nežinojo apie savo vyro pirmą žmoną ir jei Tamstų dukrelė ir toliau gyvens su savo vyru (po jo pirmos žmonos mirties), jos vedybos skaitysis legaliomis nuo to laiko, kai mirė jo pirmoji žmona. Svarbiausia šio įstatymo dalis yra ta, kuri "legalizuoja" vaikus, gimusius tokiose sąlygose.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

- DEL LAISVOS LIETUVOS.** Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25 Cent
- ZVILGAVIS I PRARIT.** K. Zuro - domis atsiminimai. 477 pusl. kaina \$5.00
- DIENOJANT "Lietuvos karaliene"** sūnais Kiv. Bielino lietuvių atsiminimai. 464 pusl. kaina \$2.00
- 1908 METAI Kiv. Bielino atsiminimų antroji dalis.** 592 pusl. kaina \$2.00
- LIETUVIŲ DAISNOS AMERIKOJE** surinkto ir suradusio Jonas R. 472 pusl. su gildomis. Angliškai duotas kiekvienos dalies turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai reikalbantiems. 472 pusl. kaina \$5.00
- SOCIATIZMAS IR POLITIKA** v. rašė E. Vandervelde. vertė Vaidas. Kaina 25 Cent
- MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT** M. Inkinė - geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliskai kalbančiam. 144 pusl. kaina \$1.25
- ZEMAITIS RASTAI** Garsioles m. su rašytojos pirmojo karo met. Amerikoje darbuoti vėždinti ir rašytojos paveikslu. 128 pusl. kaina 50 Cent
- TAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ** Parašė Leonas Blumans. Trumpas socializmo atkūrinimas. Kaina 25 Cent
- JUOZAS STALINAS** arba k. Kauzų istorija buvo pasidare Rusijos diktatoriaus. Kaina 25 Cent
- LIETUVIŲ LAUDINIS MENAS**, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galanė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popierėje. Kaina \$2.50
- TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ**, arba komunistų diktatoriaus faktų šviesoje. Trumpas bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų. 96 pusl. kaina 50 Cent
- SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI** nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės pabaigos. 1796 metais Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų. 396 pusl., geras popierius. Kaina \$10.00
- ALTORIŲ SESELY.** V. Putno-Mylaičio romanas trijos dalys. Vinos trys dalys įtrintos į vieng. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsivadavo korigystės dėl moterystės knyga, šiek viršai, 681 pusl. kaina \$6.00
- ROMANO SŪNUS.** Andrius Valutko romano antroji dalis. 426 pusl. kaina \$4.00
- LIETUVIŲ ISEIŲJA AMERIKOJE.** vaizdi šio krašto lietuvių istorija, gausiai iliustruota, parašė St. Michelonas, virš 600 pusl. kaina \$3.00
- ROMANO SŪNUS.** Andrius Valutko romanas iš 1939 metų, daugybė šikimų eukilno ir 2-3 Smėnos diktatūra. Pirmą d. 238 pusl. kaina \$3.00
- LIETUVA BUDO.** Stepono Kairė-laus vaizdžiai ir idomių pasakojimų atsiminimai. kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienai progai, gražias įvairias v. selias, iliustruota, 416 pusl. kaina \$4.00
- SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOLŠEVIZMĄ.** Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tas klausimų knygtė. Kaina 25 Cent
- PASALIO LIETUVIŲ ŽINYNAS** parašė Andrius Simutis, daugybė žinių lietuvių ir angli kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje. 604 pusl. kaina \$6.00
- LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS KAL.** KRS, 32 pusl. kaina 25 Cent
- LIETUVIŲ KALPOS GRAMATIKA.** Parašė dr. D. Plika. Prizianta Amerikos lietuviams, 144 pusl. kaina \$1.00
- VLIKO GRUPIŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS**, arba kodėl mums ne- ra vienybės. 80 pusl., kaina \$1.00
- ZEMAIČIŲ KRIKSTAS.** P. Abelio istorinis romanas iš žemaičių kriks-taičių, kieti apdarai \$3.50
- VISUOTINAS TVANAS.** Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai su- ko mokslas? Kaina 25 Cent
- NAUJA VALGIŲ KNYGA.** parašė M. Michelonienė, 250 įvairių lietuviškų ir kitų tautų valgių receptų. 132 pusl. kaina \$1.25
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI.** parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 pusl. geras popierius. Kaina \$5.00
- ŠIAURUOJU TAKELIU.** K. B. Kriščiūno atsiminimai iš Lietuvos ir Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 pusl. kaina \$2.00
- SOCIALIZMO TEORIJA.** Trumpai ir aiškiai parodo, kaip kelti visuomenės santvarka ir kodėl ji dar kelias. Kaina 25 Cent
- DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI.** Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams sprasti. Kaina 50 Cent

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

638 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

L. Janušienė

(Bus daugiau).

VIETINĖS ŽINIOS

GRAUDŽIAI PALAIDOTA
AUDRONĖ LAPINSKAITE

Ispanijoje tragiškai automobilio katastrofoje žuvusios studentės Audronės Lapinskaitės kūnas po ilgų ir didelių pastangų pagaliau buvo pagabentas į Bostoną praėjusį penktadienį, o šeštadienį iš Europos atskrido ir jos sužeistas brolio komp. Darius Lapinskas.

Praėjusį sekmadienį velionė buvo pašarvota J. Lubino laidojimo įstaigoje. Karstas skendo gėlėse. Prie karsto visą laiką stovėjo garbės sargyboje skautės akademikės ir Bostono Tautinių Šokių Sambūrio narės, nes žuvusioji Audronė buvo šių organizacijų narė. Visą dieną koplyčia buvo perpildyta žmonių, atėjusių atiduoti jaunajai lietuvaitėi paskutinę pagarbą ir pareikšti jos skausmo iškankintiems tėveliams savo nuosirdžią užuojautą. Lankytojų tarpe buvo ne tik daugybė ja arčiau ar toliau pažinusių lietuvių, vyresniosios kartos ir jaunimo, bet ir nemaža amerikiečių, jos kolegų stu-

dentų ir Bostono Kolegijos profesūros narių. Mat, šis liūdnas įvykis, aprašytas ir didžiojoje amerikiečių spaudoje, atkreipė dėmesį ir kiltautiečių visuomenės.

Pirmadienio rytą jaunoji velionė buvo nulydėta į Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčią, kuri buvo taip pat pilnutėlė žmonių, nors tai buvo ir darbo diena. Per gedulinę pamaldą, kurias laikė kun. J. Klimas asistuojamas kitų kunigų, giedojo ir solistas Ben. Povilavičius, visus laidotuvių dalyvius nuteikdamas giliu liūdesiu ir rimtimi. Į kapus Audronę palaidėjo apie 50 automobilių. Čia vėl prie karsto gailiai raudavo tėvai, lietuvės ir amerikietės draugės ir artimieji, stovėjo tautiniai drabužiais pasipuošusios Onos Ivaskienės vadovaujamo šokių sambūrio dalyvės ir skautės, o Birutė Vaičiūnaitė visą šio jaunimo vardu tarė paskutinio atsisveikinimo žodį. Kitos visuomenės ir Bostono Kolegijoje dirbančių ar besimokančių vardu atsisveikino mok. P. Kaminskas.

Giesmė, tautos himnas, tėvų ir brolio Dariaus ant karsto užbertas iš Lietuvos atvežtas žemės žiupsnelis užbaigė šią skausmingą apėigą ir palydėjusieji vėl atsigrižo į savo dieną dar su spindinčiomis ašaromis akysė.

Didžio liūdesio gėlos pakirstiems Audronės tėveliams ir jos broliui Dariui mes nuosirdžiausiai linkime pakeiti ir šį sunkų likimo smūgį, kaip ir kitus, tremties kelionėje išgyventus.

Kapočiai Kanadoje

Bronė ir dr. Antanas Kapočiai išvažiavo Kapočių brolio Šukio ir jo šeimos apilankyti. Šukiai gyvena gana toli Kanados šiaurėje, Sioux Lookout, Ont., mieste. Į Bostoną Kapočiai grįs rugsėjo 7 d.

Anysų sveikinimas

Valerija ir dr. Martynas Anysai, gyv. Toronte, atsiuntė Keleivio redaktoriui sveikinimą iš Niagara krioklio.

Nužudė 23-čią gangsterį

Sekmadienio rytą vienoje Bostono gatvėje rastas nušautas 52 m. amž. Thus David, buvęs N. Anglijos narotikų pirklys, kuris 1952 m. ta prekyba uždirbo \$200,000.

Per paskutiniuosius 2 metus Bostono jau nužudyta 23 gangsteriai. Jie žudo vienas kitą.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 12 d. Tautos šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje. Rengia L. Bendruomenė.

Rugsėjo 19 d. 5 val. vak. Sandaros salėje Sandaros Moterų Klubo banketas A. Kropienei ir J. Gudelienei pagerbti.

Rugsėjo 26 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos 3-o aukšto salėje Vinco Krėvės veikalo inscenizavimas, kurį rengia ALTS-gos skyrius.

Spalio 3 d. Balso banketas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje.

Spalio 9-11 dienomis JAV Inž. ir Architektų S-gos suvažiavimas, posėdžiai Tautinės S-gos namuose, o banketas spalio 9 d. Dorchester Plaza.

Spalio 10 d. Laisvės Varp koncertas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

JUOKAI

Vienoje Prancūzijos vietovėje prie kelio yra toksai skelbimas:
—Važiudamas lengvai pamatysi mūsų vietovę, kuri yra labai graži, o važiudamas greitai pamatysi mūsų kalėjimą, kuris yra labai baurus ir drėgnas.

Vieno Miami viešbučio kambariuose yra šitokia iškaba:
—Jeigu naktį negalite užmigti, nekaltinkite mūsų lovos, bet pirma susitarkite su savo sąžine.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus

Stepono Kairio "Tau, Lietuva", kaina \$6.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje", kaina minkštas viršelis \$4. kietais \$5.00.

Ar turi šitas
knygas?

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina \$0.7

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS kaina \$0.54

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragedija, kaina \$0.2

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

DEL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina \$0.3

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Ma tulaitis, 24 psl., kaina \$0.2

TAS MELDISKA LIETUVA 32 psl., kaina \$0.14

LIETUVOS SOCIALDEMO KRATIS PARTIJOS PROG RAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMO KRATIS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

SOP FOR LITHUANIA. FREEDOM, parašė S. A. Vik toras, 32 psl., kaina 50 centai

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina \$5.0

SIELOS BALIAI, J. Smelso, riasis eilėraščiai, 221 psl., kaina \$0.7

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina \$0.1

IS DUMINĖS LUSNELES, k Krauciūn eilėraščiai, 12 psl., kaina \$1.0

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A Garmus, 40 psl., kaina \$0.1

KAI SENOVĖJE ŽMONĖ PERSISTADYDAVO SAIZEMĖ, 28 psl., kaina \$0.1

ILĖS IF STRAIPSNIA (kaip atsirado popiežiai, reumatizmas, Kražių skerdynė ir kt.), 97 psl., kaina \$0.2

MATERIALISTIKAS ISTORI JOS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.2

SLIUBINĖ ISKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina \$0.2

ALKOHOLIS IR KODIKIAI kaina \$0.2

DAINOS APIE LAISVĘ, A Giedraitis, 32 psl., kaina \$0.7

KAS YRA SOCIALIZACIJA K. Kautsky, 31 psl., kaina \$0.3

PAPARCIO ZIEDAS ir kitos a pysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS

636 Broadway
So. Boston 27 Mass.

IDOMIOS KNYGOS
ROMANAI

Albinas Baranauškas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almenas, UPĖ I RYTUS, UPĖ I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

Jonas Aistis, POEZIJA, joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kaina \$6.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

Alė Rūta, PRIESAUKA Didžioji meilė, II d., romanas, 309 psl., kaina \$3.25.

Jurgis Gliuda, SIKSNOSPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralikauskas, TILNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENI SI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Juozas Svaistas: ZIORIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaraviciaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: JO SUZADETINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00

Aloyzas Baronas: LIETAIR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviais, 397 psl., kaina \$4.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozas Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

TAUTOS PRAEITIS

Keleivio administracijoje galite gauti žurnalo "Tautos praeitis" II tomo knygą I, 198 psl., kaina \$5.00.

Joje J. Jakštas rašo apie 1863 m. sukilimą Lietuvoje, Vilniškis apie lietuvių Vilniaus krašte, J. Rugis apie Sibiro lietuvių batalioną 1918-1919 m. ir kt.

Dovanos už naujus skaitytojus

"KELEIVIO" 60 M. SUKAKTIES PROGA SURADUSIAM VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KELEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODAMA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGLIOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATORIUS ARBA PATS SUMOKĖS PIRMYN 3 METŲ PRENUMERATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IŠ ŠIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA".

K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTIEJI METAI"

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI VILTUI BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSIPIRINTI "KELEIVĮ". KAD JIS GALTŲ DRĄSAI KELIAUTI IR I SEPTINTĄJĄ DEŠIMTĮ JZENGĖS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraterline organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir vado didžiausią kapitalą. Šiam organizacijai NEIŠEJO ŽYGIŲ APDRAUDOS, bet stoja narių i SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauos nera, geresnės nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veidamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraterline globa, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais. SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00. SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų. SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam. SLA ligoje pašama tuo svarbi, kad ligos atveju narys ja gauna pats. SLA galima gauti apdrauda nuo gimimo dienos iki giles senatvės. SLA kaupos yra žymenės lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie andraudas ir ištijimo salygas. Kas nori platesniū informaciją tegu rašo i SLA Centrą: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 397 West 30th Street New York 1. N. Y.

PAZINK LIETUVOS
PRAEITĮ

"Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia," giedame Lietuvos himne, o ar taip darome? Ar pažįstame jos praeitį?

Geriausia knyga su Lietuvos praeitimi susipažinti yra dr. Vandos Sruogienės parašyta Lietuvos istorija. Tai 1,000 puslapių knyga, lengvai skatoma, kaina — \$12. Ją galite gauti Keleivio administracijoje.

Imkit ir skaitykit

ką tik išėjusią
Kipro Bielinio
knygą

TERORO IR VERGLIOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — \$2.50.

KNYGOS JAUNIMUI

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

PELYNŲ KARVELIAI, Aloyzo Barono apyskaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50

KETURKOJIS UGNIAGE-SYS, D. Bindokienės parašytas labai idomus pasakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliams su jdomumu ir malonumu skaityti. Kaina tik \$2.00.

GINTARELE, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 psl., kaina \$1.00

Ta pati knyga anglų kalba, kaina \$1.00

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina \$2.00

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

Patikimiausias
ir kiekvieno piknikautojo bet kurio ežero pakrastyje arba kalnuose labiausiai mėjiamas vienintelis tikras importuotas

Lenkiškas kumpis
—maisto gaminys toks geras, kad jis užsitarnavo šį "Geriausios Nėmų Ruošos" ženklą.

Bet kuria proga galima jį patiekti šiltą arba šaltą. Jo galima gauti lengvai atidaromose 2-12 svarų skardinėse, žinomų populiarių KRAKUS, ATALANTA ir POŁO rūšių. Taip pat galima gauti 11.13 svarų kumpiai žinomi TALA vardu.

Geri
žodynai

Keleivio administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai kaina \$6.00

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilius Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

"KELEIVIO" SUKAK-

TUVINIO BANKETO DALYVIŲ BENDRĄ NUOTRAUKĄ GALIMA GAUTI "KELEIVIO" ADMINISTRACIJOJE UŽ \$2.00.

Išskanimai

Prašau atsilipti adv. Fortunato Bagočiaus ir žurnalisto, buv. Tėvynės redaktoriaus Prano Bajoro vaikus arba kas apie juos ką žino. Ieško giminaitis Juozas Kiguolis. Rašyti: Kigolewski Josef, Suwalki, ul. Rynkova 22, woj. Bielszok, Poland.

Ona Lukstinskaitė (Luke) - Baltienė ieško savo brolio John Luke, Girdėjau, kad jis gyvena New Yorko apylinkėje. Jis pats arba apie jį ką žinantieji prašomi rašyti: Anna M. Baltis, 415 Old Center St., Middleboro, Mass. (34)

Ieškau trijų dėdžių — Juozo, Antano ir Petro Mackevičių, iš Lietuvos išvykusių prieš pirmąjį pasaulinį karą, ir jų vaikų Jono, dviejų Pranių, Veros ir Anos, 1933 metais dar gyveno Brooklyne, išskyrus Petrą Mackevičių, kuris gyveno Chicagoje, vedęs amerikietę, ten visą laiką dirbo fabrike kažkokiu v. resniuoku. Juos pačius arba apie juos ką žinančius prašau rašyti: Juozas Mackevičius, Vila Zelina, 515 C. postal 418, Sao Paulo, Brazil.

GREITA PAGALBA Nenusimink, gausi pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra. Tuoju siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui. ROYAL PRODUCTS North Sta., P.O. Box 9112 Newark 4, New Jersey

Vietinės žinios

Romanas juokino žmones

So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos mėnesinis susirinkimas buvo rugpiučio 19 d.

Jame buvo pagerbti 4 mirę nariai ir priimti 3 nauji. Iš duotos liepos mėnesio apyskaitos matyti, kad per tą mėnesį draugija turėjo pelno \$1.1163.

Kadangi fin. sekretorius Druzdis į susirinkimą neatvyko, tai mėnesinę apyskaitą, kurią jis buvo paruošęs, perskaitė direktorius adv. A. Young. Jam pradėjus skaityti, atsistėjo John Roman ir klausia pirmininkaujantį St. Drevinską, kas davė teisę Young skaityti apyskaitą, jeigu nėra fin. sekretoriaus.

Toks "išmintingas" buvęs kadaise finansų sekretoriaus Romano klausimas vi-

suose sukėlė gardaus juoko. Tas, matyt, jį sugėdino, nes vėliau jis visą laiką ramiai sėdėjo ir panašų "išmintingų" klausimų nebekėlė.

Adv. A. Young pranešė, kad spalio 17 d. yra nutarta pagerbti draugijos narius, kurie draugijoje išbuvo 25 metus, ir ragino visus narius tame pobūvyje dalyvauti.

Būtina visų pagalba

Ir geriausi teismai ar policija nieko nepadės, jei patys piliiečiai jų nerems, todėl ir Bostone susirinkę Mass. valstybės policijos detektyvų biurų, FBI ir kitų įstatymų vykdymo priežiūros įstaigų atstovai kreipėsi į visuomenę, prašydami bendradarbiauti, pranešti apie kiekvieną jiems žinomą kriminalinį įvykį, kriminalistą ar įtartą asmenį.

Trans-Atlantic Travel Service

Kelionių biuras, kuris parūpina klientams susisiekimo bilietus, užsako viešbučius, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visus pasaulio kraštus ir į Lietuvą.

Kartu yra

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOS

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

IR

PODAROGIFTS SKYRIUS

390 West BROADWAY, So. Boston, Mass. 02127.

Tel. AN 8-8764

Siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO. Iš tolimesnių vietų siuntinus siųskite paštu virš nurodytu mūsų adresu.
ĮVAIRIAS MEDŽIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVIAKAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE. Taip pat piimame užsakymus USSR gaminams — Podarogifts, Inc., pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems radijo ir TV aparatams, skalbimo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui kitų daiktų. Be to, galite užsakyti kelialapius į kurortus — sanatorijas su mineraliniais vandenimis ir kitas poilsio ir gydymo vietas. Podarogifts, Inc., užsakymus priimame paštu ir telefonu. Prašykite papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių katalogų.

ĮSTAIGA LIETUVISKA. KREIPKITES LIETUVISKAI VISI SIUNTEJAI ĮSITIKINO, KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAŽININGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNČIA JOSŲ SIUNTINIUS AR UŽSAKYMUS. PERSIUNTIMAS GARANTUOTAS.

Siuntiniai ir užsakymai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais 8—12 val. d. Vedėja ALDONA ADOMONIS

TAUPOK DAUG \$\$\$\$ JŲSŲ KURO ISLAIDOSE
Užsakykite pas mus įvesti GARSŲJ 1965 METŲ
INTERNATIONAL garso ir vaizdo aparatą

Į ĮRENGIMA

JEINA:

95.000 BTU

krosnis

3 kontrolės

Pūtimo vienetas

Filtrai

Nauji vamzdžiai

275 gal. tankas

Elektros ir kitko

įrengimas

SU 20 METŲ

RASYTA

GARANTIJA

\$100.-

NUOLAIDOS
PER LIEPOS IR
RUGPIČIO
MĖNESIUS

FORTUNA FUEL CO.

487 WASHINGTON ST., DORCHESTER, MASS. 02124

24 valandų patarnavimas

TELEFONUOKITE: GE neva 6-1204

Grįžo Minkai

Valentina ir Steponas Minkai, savaitę atostogavę Blue Water Manor vasarinėje Lake George, N.Y., sugrįžo prie savo nuolatinių darbų.

Vaikai netrukdo mokytis

Dr. J. C. Landžiaus duklė Rutham Sykes Bostono universitete gavo laisvųjų mokslų bakalaurą (bachelor of arts). Ji yra 4 vaikų motina. Sveikiname!

Mass. visur pirmoji

Massachusetts valstybė daug kur stovi pirmoje eilėje. Joje buvo įsteigta pirmoji JAV viešoji mokykla, pirmoji kolegija, pirmoji mokytojų mokykla, pirmoji valstybinė mokyklų taryba ir tt.

Praeitą savaitę gub. John Volpe pasirašė pirmąjį mokyklų rasio išlyginimo įstatymą, kokio neturi nė viena JAV valstybė.

Tas įstatymas numato kad mokyklose mokiniai rasiu požiūriu būtų išlyginti. Jei kurioje mokykloje bus daugiau kaip 50% vienos rasės mokinių, švietimo įstaigos turės duoti pasiūlymą, kaip tą nelygumą išlyginti, ir jei tas nebus padarytas, tai mokyklai ar tam miestui nebus duodama valstybinė pašalpa.

Tuo įstatymu norima išspręsti ir mokyklose šandien opų negrų klausimą.

Griežčiau baus triukšmadarius

Gubernatorius pasirašė įstatymą, kuris numato daug griežčiau baus triukšmadarius. Pagal jį, neteisėto triukšmingo gausensio kaip 5 ginklų lazdomis ar kurio kitu pavojingų ginklų ar 10 neginklųotų susirinkimo dalyvių bus baudžiami nuo 100 iki 500 dolerių arba kalėti iki 1 metų, arba abiem bausmėm kartu.

Kas norėtų važiuoti autobusu į Pabaltiečių dieną Pasaulinėje parodoje New York'e kartu su Bostono tautinių šokių grupe, kreipiasi į O. Ivaskienę vakarais 5-7 val. tel. AN 8-4618.

Išvykstama šeštadienį, rugsėjo 4 d. 6 val. ryto ir grįžtama pirmadienį, rugsėjo 6 d. vakare. Kaina į abu galus \$12.00.

Gražų darbą atlieka

lietuviai šachmatininkai

South Boston Tribune neseniai talpino vedamąjį, kuriame pabrėžė, jog daugelis turėtų nežino, kokį gražų ir nuostabų darbą atlieka So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos Šachmatų Klubas šachmatų populiarinimo srityje. Šachmatų klubas per savo 15 m. veiklą išaušino iš jaunuolių visą eilę čempionų. Bostono šachmatų pirmenybės penkis kartus laimėjo lietuviai: Povilas Tautvaišas, Kazys Škėma (2 kartus), Gediminas Šveikauskas (2 kartus).

Keturis kartus Bostono B klasės titulas buvo laimėtas lietuvių: P. Kontauto, J. Starinsko, 12 ir 13-mečio Gedimino Kuodžio.

15-metis Algis Makaitis laimėjo 1960 m. Mass. ir N. Anglijos B klasės pirmenybes, kai 14-metis Algirdas Leonavičius buvo antruoju tose Mass. pirmenybėse.

Tarptautinio garso pasiekė klubo įkūrėjas Kazys Merkis, dalyvaudamas JAV rinktinėje 1959-62 m. pasaulio korespond. šachmatų pirmenybėse. Jis laimėjo prieš kitų kraštų reprezentantus ir tapo geriausiu taškų rinkėju JAV komandoje. Dabar jis vėl įkeltas į Amerikos komandą, kuri dalyvauja šeštoje pasaulio pirmenybėse.

Straipsnis baigiamas žinia, jog šachmatininkai renkas kas antradienis į So. Bostono L. Pil. D-ja, 368 W. Broadway, nuo 7 val. vak.

Idomu pabrėžti, kad pirmieji atsilankę 3 vietos airių berniukai, atėję su noru geriau pramokti šachmatų žaidimo, o norėję matyti ir daugiau mūsų paaunuolių.

Prieš 10 metų Merkio patraukti jaunuoliai Saulius Vaičaitis, Edmundas Spirauskas, Gediminas Kuodis, pastiprinti Algimantu Ivaska, Dikiniu, Naginioniu, dalyvavo 1955-56 m. Bostono tarpklubinėse rungtynėse ir išsikovoję savo klasės Bostono meistrystę priešaky Boston College ir kitų. Panašaus laimėjimo galima būtų siekti ir dabar, tik reikią jaunatviško užsidegimo, valios ir ryžto.

Taupykime vandenį

Sausra tebesitėsia, trūksta vandens. Jei taip das ilgai tęsis, bus dar blogiau, todėl visi turime taupyti vandenį. Gubernatorius jau uždraudė vartoti vandenį kai kuriais atvejais — laistyti pieveles, plauti mašinas ir kt., bet to mažai. Visi piliiečiai turi ir gali visai be skriaudos daug vandens sutaupti. Štai keli pavyzdžiai:

Vonios vietoje galime naudotis švirkstu arba vonion mažiau vandens įsileisti.

Atsukę kraną, nelaukime, kol nubėgs apšilęs vanduo ir pradės bėgti šaltas. Kodėl kasdien neturėti šalto vandens šaldytuve?

Skusdamasis ar plaudamas dantis, nelaikyk visą laiką atsuktą kraną.

Yra daugybė progų vandeniui taupyti, tik reikia to norėti.

PARDUODAMI NAMAI

1. Roslindale 2 ūimų po 5 kambarius ramioje vietoje, šalutinėje gatvėje, netoli autobusų ir krautuvų. Už vieną butą nuomos gauna \$90 mėnesiui, o antras laisvas pirkėjui. Namai gerai įrengtas. Kaina \$25.000.

2. Dedham — vienos šeimos 6 kambarių labai gražioje ramioje gatvėje, netoli centro. Moderniški įrengimai. Kaina — \$23.000.

Abiem namam išrūpinti geri morgičiai.

Agentų prašoma nesikreipti.

Teirautis: FA 5.2611. (35)

Parduodu rašomąjį šviesaus uosio medžio stalą, tinka įstai-gai ir privatiuiam butui.

C. Petruskas, 76 Ardale St., Roslindale, Mass., tel. 325-9366. (34)

KORTŲ IR DELNŲ SKAITYTOJA

Madame Lynn
Ji patars ir pagelbės visais gyvenimo reikalais.
576 Blue Hill Ave.,
Dorchester. Tel. 442-5772.

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovana angliškai kalban-tiems, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

"Lithuanian Folk Tales", parašė Stepas Zoborskis, 240 psl., kaina \$4.50.

Visos šios knygos yra gražiai įrįstos.

ADMINISTRACIJOS PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

Skelbtis

"Keleivys" yra naudinga!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siūnia betarpiškai
IS BOSTONO Į LETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.
o ištadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
327 W. Broadway,
So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus patalymos, remon-

to ir projektavimo darbus iš lau-

ko ir viduje, gyvenamųjų namų ir

biznio pastatų, pagal Jūsų reika-

lavimą. Šaukite visados iki 9 va-

landų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Televiziją

ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-66